

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

Föredragande: Sofia Lindvall

DOM
2010-03-03
Meddelad i
Växjö

Mål nr
1236-10 E
Enhet 1

KLAGANDE

Lorensbergs Communication AB, 556569-0913
Lilla Bommen 4 A
411 04 Göteborg

Ombud: Advokaten Raynar Persson
Södra Ringgatan 6
441 30 Alingsås

MOTPART

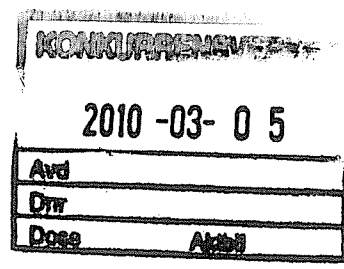
Landstinget i Kalmar län
Box 601
391 26 Kalmar

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Landstingets upphandling avseende journal/vårddatasystem ska göras om.

Dok.Id 187

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-868 00
E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se

Telefax
0470-869 50

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Landstinget i Kalmar län (Landstinget) ingick den 12 november 2009 avtal med Microsoft Ireland Operations Ltd (Microsoft) om köp av journal/vårddatasystem.

Lorensbergs Communication AB (Bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande. Landstinget har ingått avtal med Microsoft den 12 november 2009. Avtalet innebär köp av licens för ett journal/vårddatasystem och tillkommande tjänster avseende support och underhåll samt implementering av systemet. I avtalsvillkoren anges att avtalstiden är ett år med automatisk förlängning med ett år i taget upp till tio år om ingen av parterna säger upp avtalet med tre månaders varsel. Avtalsvärdet överstiger alla tröskelvärden i LOU varför bestämmelserna i LOU ska tillämpas. Av avtalet och bifogat pressmeddelande framgår att Landstinget inte har genomfört någon offentlig upphandling inför träffande av avtalet. Landstinget har genom att ingå avtalet utan att genomföra en offentlig upphandling brutit mot samtliga bestämmelser i LOU. Bolaget är ett företag som har skapat journal/vårddatasystem som de säljer, installerar och har support och underhåll på. Bolaget har flera installationer både hos offentliga och privata vårdgivare i drift. Om Landstinget hade genomfört en offentlig upphandling så hade Bolaget ingivit anbud och därmed kunnat bli tilldelad avtalet. Då Landstinget inte har genomfört någon offentlig upphandling har det inte utsänts någon underrättelse enligt 9 kap. 9 § LOU varför ansökan om överprövning har kommit in i tid. Landstinget har brutit mot bestämmelserna i LOU och detta har medfört eller kan komma att medföra att Bolaget lider skada. Det föreligger därför förutsättningar för att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om.

Landstinget har anfört följande. En offentlig upphandling har genomförts som förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt

4 kap. 5 § LOU. I och med avtalstecknande den 12 november 2009 avslutades upphandlingen varför överprövningsfristen är vida överskriden.

Länsrätten i Kalmar län har den 5 februari 2010 avslagit Bolagets yrkande om interimistiskt förordnande.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska en upphandlande myndighet behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet användas.

Av 4 kap. 1 § LOU framgår att vid offentlig upphandling ska öppet eller selektivt förfarande användas. Förhandlat förfarande med eller utan föregående annonsering får dock användas under vissa förutsättningar.

Enligt 4 kap. 5 § LOU får en upphandlande myndighet använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering vid tilldelning av kontrakt som avses byggtreprenader, varor och tjänster om det vid ett öppet eller selektivt förfarande inte lämnats några anbudsansökningar eller inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud och de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt, om det som ska upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan fullgöras av endast en viss leverantör, eller om det är absolut nödvändigt att tilldela kontraktet, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet, selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering.

Enligt 16 kap. 1 § LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen. Vid tillämpning av ett annat förfarande än direktupphandling får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Frågan i målet är om landstinget har haft fog för att genomföra upphandlingen som ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering och om en överprövning enligt LOU fortfarande är möjlig.

Då ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering utgör ett undantag från huvudregeln om att upphandling ska ske genom öppet eller selektivt förfarande ska bestämmelsen härom tolkas restriktivt. Höga krav ställs därmed för att tillämpning ska kunna ske. Det ankommer vidare på Landstinget att visa att en sådan undantagssituation föreligger som medfört rätt att inte låta upphandlingen föregås av annonsering (jfr. EG-domstolens dom den 10 april 2003 i förenade målen C-20/01 och C-28/01). Landstinget har inte visat att någon av de undantagssituationer som anges i 4 kap. 5 § LOU föreligger, varför upphandlingen skulle ha genomförts genom ett öppet eller selektivt förfarande enligt 4 kap. 1 § LOU. Upphandlingen har därmed skett i strid med LOU.

Enligt 16 kap. 1 § LOU får en leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § ansöka hos förvaltningsdomstol om åtgärder enligt paragrafen. Definitionen av "leverantör" är mycket vidsträckt. Avsikten med denna vida definition är att varje leverantör som lidit skada eller riskerar att lida skada av ett upphandlingsfel ska vara taleberättigad. En leverantör som inte ens fått kunskap om upphandlingen ska falla in under definitionen, då detta är ett upphandlingsfel (jfr prop. 1992/93:88 s. 139). Bolaget är således att anse som leverantör i LOU:s mening. Genom att Bolaget uteslutits från upphandlingen får det anses ha lidit skada.

Landstinget anför att överprövningsfristen är överskriden och upphandlingen avslutad i och med avtalstecknandet. Eftersom upphandlingen har genomförts i strid med LOU föreligger inget avtal i LOU:s mening mellan Landstinget och Microsoft. Något hinder för överprövning finns således inte (jfr Regeringsrättens avgörande den 18 september 2009 i mål nr 8272-2008 och RÅ 2005 ref. 10). Då förutsättningar för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger beslutar förvaltningsrätten att upphandlingen ska göras om. Bolagets ansökan ska således bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D).

Malin Toivainen

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.